

BÉKÉS VÁRMEGYEI AGRÁRSZAKKÉPZÉSI HELYZETKÉP

2022

BÉKÉS VÁRMEGYEI AGRÁRSZAKKÉPZÉSI HELYZETKÉP

2022

1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: +36 1 217 1011
Fax: +36 1 217 8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu

2023 02.28.

Megrendelő

Szervezet

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Kapcsolattartó

Székely Erika

Igazgató

Szakképzési és Szaktanácsadási Igazgatóság

(szekely.erika@nak.hu)

Részvevők

Szerkesztő

Hamza Eszter

(hamza.eszter@aki.gov.hu)

Szerzők

Hamza Eszter

(hamza.eszter@aki.gov.hu)

Király-Gál Karola

(kiraly-gal.karola@aki.gov.hu)

Közreműködött

Fekete Anett

(fekete.anett@aki.gov.hu)

Lőrincz Katalin

(lorincz.katalin@aki.gov.hu)

Tartalomjegyzék

Az elemzés háttere és módszere	4
Háttér	4
Módszer	4
1. Demográfiai helyzetkép	6
1.1. Népesség.....	6
1.2. Vándorlás.....	7
2. Gazdasági és részletes agrármunkaerőpiaci helyzetkép	8
2.1. Vállalkozások száma szektoronként és méretkategóriánként.....	8
2.2. A duális agrárszakoktatásban résztvevő vállalkozások	10
2.3. Gazdasági aktivitás	11
2.4. Munkaerőpiaci helyzet az élelmiszergazdaságban.....	12
3. Iskolai helyzetkép	13
3.1. Általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma	13
3.2. Középiskolák és a középiskolai tanulók száma	14
4. Agrárszakképzési helyzetkép	16
4.1. Agrárszakképzést folytató intézmények és a tanulók	16
4.2. Az agrárszakképzésben tanulók	17
Mellékletek	20

Az elemzés háttere és módszere

Háttér

A tanulmány **Békés vármegye** agrárszakképzési helyzetképét mutatja be, kitérve a vármegye demográfiai, munkaerőpiaci folyamataira, a potenciális munkaerőigényt jelentő vállalkozások ágazati, méret szerinti jellemzőire, az oktatási struktúrára és az agrárszakképzés helyzetére, képzési kínálatára.

Módszer

A helyzetfeltárás elsősorban szekunder adatok elemzésére épül, az élelmiszergazdaság munkaerőpiaci igényeinek bemutatásához felhasználja másodelemzésre a Pénzügyminisztérium által működtetett Magyar Munkaerőpiaci Prognózis legfrissebb, 2021-es adatfelvételének adatait.

A Pénzügyminisztérium és az MKIK Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) „Rövidtávú munkaerőpiaci prognózis” kutatása, tekintve, hogy területileg reprezentatív adatgyűjtésen alapul, alkalmas a munkaerőkereslet területi sajátosságainak vizsgálatára. A 2021-es Magyar Munkaerőpiaci Prognózis (MMPP) adatbázisban 6620 vállalkozás szerepel. A felmérésben a vállalkozások nyilatkoznak a tervezni kívánt munkaerőfelvételtől a foglalkozások FEOR kód szerinti megjelölésével. Ezek alapján a munkaerőfelvételek alapján vármegyei részletezettségű területi elemzések készíthetők a mezőgazdasági és élelmiszeripari munkaerőkereslet alakulásáról.

Az agrárszakképzésre vonatkozó intézményi és tanulói adatok a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) által üzemeltetett SZIR adatbázisból származnak, 2022 októberére vonatkozóan.

Az agrárszakképzés területén az új szakmajegyzék alapján változott a szakmák ágazati besorolása. Az agrárszakképzéshez tartozó új ágazat az „Élelmiszeripar” megfelel a korábbi „Élelmiszeripar” ágazatnak, ugyanakkor a korábbi „Mezőgazdaság”, „Erdészet és vadgazdálkodás”, a „Kertészet és parképítés” a „Földmérés”, valamint az „Agrár gépészet” ágazatok összevontan az új „Mezőgazdaság és erdészet” ágazat alá kerültek. A korábbi „Környezetvédelem” ágazathoz tartozó szakmák a „Környezetvédelem és vízügy” ágazat alá kerültek. A tanulmányban az egyes szakmák részletesebb „ágazati” besorolására törekedve nem az új szakmajegyzék szerinti ágazati megnevezést használjuk, hanem a régi OKJ szakma besorolást, viszont azon tanulók esetében, akik még nem kezdték meg a szakirányú oktatást és nyilvántartásuk a „Mezőgazdaság és erdészet” ágazathoz kapcsolódik, ott ezt az elnevezésű külön kategóriát tüntetjük fel az elemzésekben. Ennek megfelelően a 4. fejezet elemzéseiben az ágazat helyett „szakmaterület” elnevezés alatt a következő kategóriákat különítjük el:

- Agrár gépész
- Erdészet és vadgazdálkodás
- Élelmiszeripar
- Földmérés
- Környezetvédelem
- Mezőgazdaság
- Mezőgazdaság és erdészet

A duális agrárszakképzésben résztvevő vállalkozásokra és tanulói létszámokra vonatkozó adatok a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által működtetett, gyakorlati képzőhelyek nyilvántartására létrehozott AGRÁRSZAKTÁR tisztított adatbázisából, valamint az NSZFH által átadott, SZIR duális képzésre vonatkozó adatbázisából származnak. Ez utóbbi adatbázisban az egyes külső duális

képzőhelyeken (vállalkozásoknál) 2022 szeptemberében szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók száma szerepel szakképző intézmény és a tanult szakma szerinti bontásban.

A KSH Tájékoztatási adatbázisából lekérdezett járássoros adatok (demográfiai és vállalkozásdemográfiai adatok) mellett a TEIR T-STAR szintén járássoros adatbázisából is lekérdezésre kerültek adatok (általános és középiskolai intézményi és tanulói adatok).

Az adatfeldolgozást SPSS 22 programcsomag segítségével végeztük, az eredményeket elsősorban leíró statisztikai elemzések keretében foglaltuk össze.

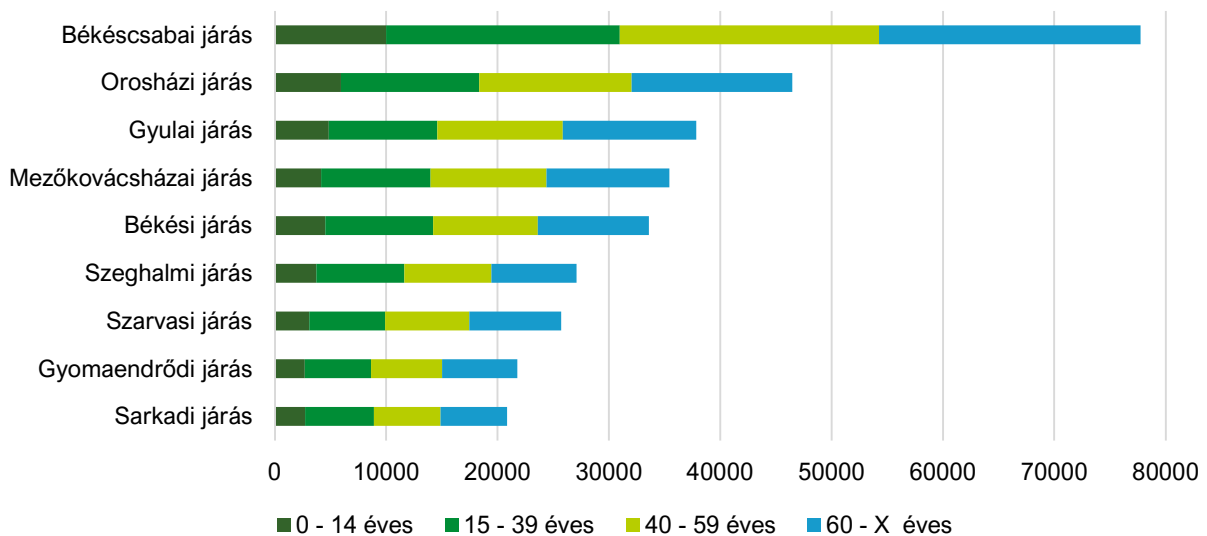
Az elemzésben minden esetben az adott területi szinten elérhető legfrissebb adatokat vizsgáltuk, így az egyes tématerületekben eltérő az elemzett év. Ahol indokolt volt a korábbi évek változásainak bemutatása, ott az elmúlt 5 év vizsgálatára került sor.

1. Demográfiai helyzetkép

1.1. Népeség

Békés vármegyében 2021-ben a lakónépesség száma 326 530 fő volt, ami az ország népességének 3,4, a Dél-Alföld régió népességének pedig 26,7 százalékát jelenti. A vármegye lakónépessége 2017 és 2021 között 4,6 százalékkal csökkent. A járások közül **a Békéscsabai járás lakosság száma meghatározó, a vármegye lakosságának 23,8 százalékával** (1. ábra).

1. ábra: **A népesség száma Békés vármegye járásaiban korcsoportonként, 2021**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

A jövőbeni szakképzési beiskolázás szempontjából releváns **14 év alatti népesség száma 41,7 ezer fő volt 2021-ben,** ami a teljes népesség **12,8 százalékát jelenti,** és 2017-hez viszonyítva vármegyei szinten viszonylag jelentősen, 6,3 százalékkal csökkent. A vármegyében a fiatalok aránya alatta marad mind az ország, mind a régió átlagának. A járások közül **a legfiatalosabb kor szerkezet a Szeghalmi járást jellemzi, ahol a fiatalok aránya 13,8 százalék,** bár arányuk közel 5,1 százalékkal csökkent 2017 és 2021 között. A 14 év alatti népesség aránya a Mezőkovácsházai és a Szarvasi járásban a legalacsonyabb, 12 százalék körüli; a Mezőkovácsházai járás volt a legnagyobb arányú a fiatalok létszámcsökkenése a vizsgált időszakban (12,8 százalékos) (1. táblázat).

1. táblázat: **A 0-14 éves népesség száma, aránya és változása Békés vármegye járásában**

Megnevezés	A 0-14 éves népesség		
	száma, fő (2021)	aránya, % (2021)	változása 2017-2021 között, %
Ország	1417233	14,6	99,6
Dél-Alföld	167417	13,7	97,8
Békés vármegye	41769	12,8	93,7
Békési járás	4527	13,5	93,0
Békéscsabai járás	10003	12,9	97,4
Gyomaendrődi járás	2702	12,4	94,4
Gyulai járás	4844	12,8	94,4
Mezőkovácsházai járás	4173	11,8	87,2
Orosházi járás	5936	12,8	93,0
Sarkadi járás	2732	13,1	90,2
Szarvasi járás	3106	12,1	94,7
Szeghalmi járás	3746	13,8	94,9

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

1.2. Vándorlás

A népesség belföldi vándorlási adatait tekintve **Békés vármegyében 2017 óta csökkenő mértékben, de elvándorlás volt jellemző** (2. táblázat:). A vizsgált években a Mezőkovácsházai járásból vándoroltak el a legtöbben (összesen 1664 fő), míg a Gyomaendrődi járásból a legkevesebben (31 fő).

2. táblázat: **A belföldi vándorlási különbözet Békés vármegyében, 2017-2021**

Terület	Vándorlási különbözet (fő)				
	2017	2018	2019	2020	2021
Békés vármegye	-1230	-1206	-1156	-1067	-944
Békési járás	-209	-70	-82	-147	-108
Békéscsabai járás	-108	-277	-60	-157	-184
Gyomaendrődi járás	-38	2	-12	-3	20
Gyulai járás	-30	15	-131	-66	83
Mezőkovácsházai járás	-328	-364	-355	-279	-338
Orosházi járás	-199	-28	-50	-137	-18
Sarkadi járás	-127	-216	-213	-76	-150
Szarvasi járás	-61	-65	-110	-37	-65
Szeghalmi járás	-130	-203	-143	-165	-184

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

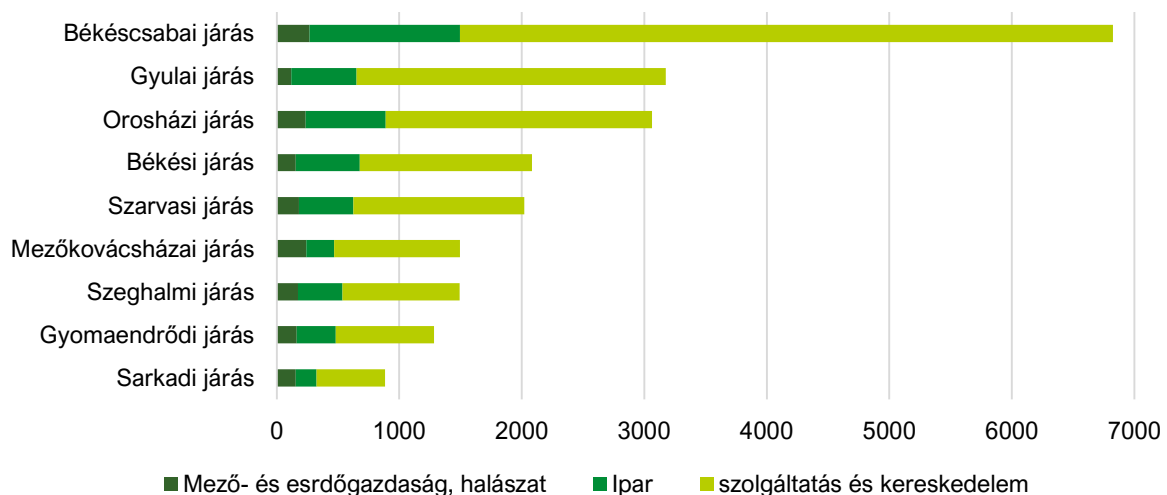
2. Gazdasági és részletes agrármunkaerőpiaci helyzetkép

2.1. Vállalkozások száma szektoronként és méretkategóriánként

Békés vármegyében található az országban működő vállalkozások 2,5 százaléka. A mező-, erdőgazdasági és halászati vállalkozások részesedése 5,0 százalék. A Dél-Alföldi régióban működő vállalkozások 22,7 százaléka, a régió mezőgazdasági vállalkozásainak egynegyede (25,3%) található a vármegyében.

A vállalkozásszámban a járások közül kiemelkedik a Békéscsabai járás, ahol a vármegye összes vállalkozásának 30,6 százaléka működik. Legkevesebb a működő vállalkozás a Sarkadi járásban található, összesen 885 darab, ami a vármegyei vállalkozások kevesebb, mint 4 százalékát teszi ki (2. ábra).

2. ábra: A működő vállalkozások száma a fő nemzetgazdasági szektorokban Békés vármegye járásaiban, 2020

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az élelmiszergazdaság¹- és erdőszet ágazaton belül a vármegyében a mezőgazdasági vállalkozások aránya átlagosan 7,4 százalék, de ennél lényegesen magasabb a Sarkadi (17,3%) és a Mezőkovácsházai (15,8%) járásban. Az erdőszeti vállalkozások a vármegyében 0,4 százalékot tesznek ki, az élelmiszeripari vállalkozások 1,2 százalékot, utóbbiak számát tekintve a Békéscsabai járás emelhető ki, ahol 64 ilyen vállalkozás működik (3. táblázat).

¹ Élelmiszergazdaságon a mezőgazdaság és élelmiszeripar ágazatokat együttesen értjük

3. táblázat: **A működő vállalkozások száma és aránya az élelmiszergazdasági szektorban Békés vármegye járásában, 2020**

Területi egység	A működő vállalkozások száma a			A működő vállalkozások aránya (%) a		
	mezőgazdaságban	erdőgazdaságban	élelmiszeriparban	mezőgazdaságban	erdőgazdaságban	élelmiszeriparban
Békési járás	146	6	32	7,0	0,3	1,5
Békéscsabai járás	256	8	64	3,8	0,1	0,9
Gyomaendrődi járás	162	0	18	12,6	0,0	1,4
Gyulai járás	115	0	23	3,6	0,0	0,7
Mezőkovácsházai járás	236	7	22	15,8	0,5	1,5
Orosházi járás	236	0	37	7,7	0,0	1,2
Sarkadi járás	153	0	9	17,3	0,0	1,0
Szarvasi járás	179	0	40	8,9	0,0	2,0
Szeghalmi járás	166	7	19	11,1	0,5	1,3
Békés vármegye	1649	31	264	7,4	0,1	1,2
Dél-Alföld	6317	348	1087	6,4	0,4	1,1
Ország	29217	4307	6779	3,3	0,5	0,8

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az élelmiszergazdasági és erdészeti társas vállalkozások száma 2021-ben 649 volt Békés vármegyében. A társas vállalkozások döntő része (76,6 százalék) mikrovállalkozás. A nagyvállalkozások száma elenyésző. A nagyobb vállalkozásméret leginkább az élelmiszeriparban jellemző, azon belül is a húsiparban, ahol a vármegye összesen 4 élelmiszergazdasági nagyvállalatából 3 működik (4. táblázat). **Az élelmiszergazdaság és erdészet ágazatai közül a mezőgazdaságban található a társas vállalkozások 76,9 százaléka, az élelmiszeriparban 17,1 százaléka.**

4. táblázat: **Az élelmiszergazdaság ágazataiban működő társas vállalkozások száma méret szerint Békés vármegyében, 2021**

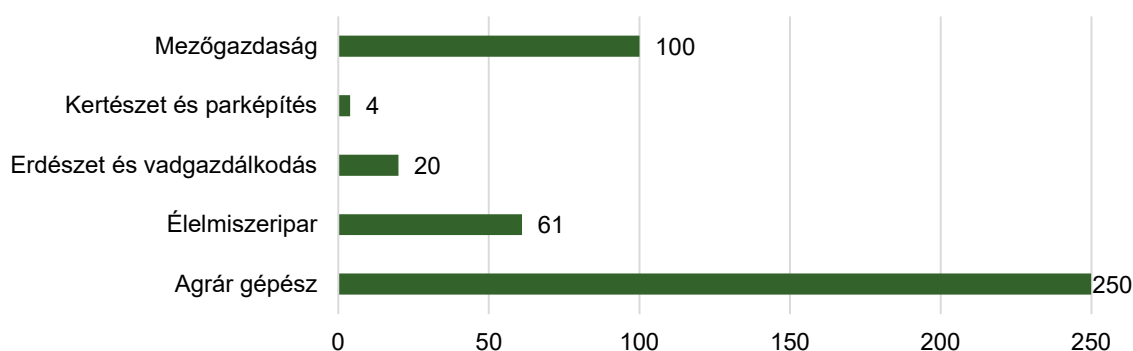
Ágazat	Mikrovállalkozás	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás	Összes vállalkozás	
	száma				aránya	
Egyéb élelmiszer gyártása	9	3	1	0	13	2,0
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás	10	0	1	0	11	1,7
Halfeldolgozás	0	0	0	0	0	0,0
Húsipar	11	3	4	3	21	3,2
Italgyártás	18	4	0	0	22	3,4
Malomipari termékek gyártása	3	1	0	0	4	0,6
Pékáru, tésztafélék gyártása	20	8	1	0	29	4,5
Takarmány gyártása	2	6	0	0	8	1,2
Tejfeldolgozás	3	0	0	0	3	0,5
Élelmiszeripar összesen	76	25	7	3	111	17,1
Mezőgazdaság összesen halászat, vadászat, erdőgazdálkodás nélkül	384	98	16	1	499	76,9
Erdészet és vadászat	30	0	0	0	30	4,6
Halászat	7	1	1	0	9	1,4
Élelmiszergazdaság és erdészet	497	124	24	4	649	100,0

Forrás: NAV társas vállalkozásokra vonatkozó adatai (2021) alapján, AKI

2.2. A duális agrárszakoktatásban résztvevő vállalkozások

Békés vármegyében 2022-ben összesen 13 új vállalkozást akkreditáltak agrárszakképzési duális képzőhelyként, így összesen 472 olyan vállalkozás került a nyilvántartásba, amely legalább egy szakmaterületen duális szakképzést folytathat. Egy vállalkozás több szakmaterületen is akkreditálhatja magát. **Legtöbben az agrár gépész (250 vállalkozás), valamint a mezőgazdaság (100 vállalkozás) ágazatba tartozó szakmák oktatására** vállalkoztak (3. ábra). A vármegyében működő élelmiszeripari és erdészeti vállalkozásnak közel negyede akkreditált szervezet.

3. ábra: **Duális agrárszakképzésben akkreditált vállalkozások száma Békés vármegyében ágazatok szerint, 2022**

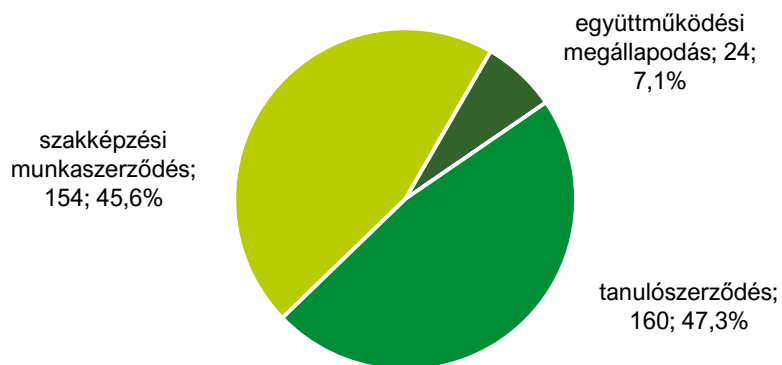

Megjegyzés: Az ágazatok elnevezése és a szakmák ágazati besorolása az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) alapján történt. Egy vállalkozás több ágazatot érintő szakmában is részt vehet duális képzésben
Forrás: NAK adatok alapján, AKI

A 2022-es évben a NAK adatai alapján a vármegyében 32 db tanulószervezővel vagy együttműködési megállapodással tanulókat fogadó agrár- vagy élelmiszeripari vállalkozás volt, míg az NSZFH SZIR adatbázisa szerint 20 vállalkozás fogadott tanulókat szakképzési munkaszerződéssel.

A vármegye vállalkozásaiban duális agrárszakképzésben résztvevő tanulók száma nem egyezik meg a vármegyében duális agrárszakképzésben résztvevő tanulók számával, mert a vármegyében duális képzőhelyként akkreditált vállalkozásokkal más vármegyében tanuló diák is köthet szakképzési munkaszerződést, ugyanúgy ahogy egy Békés vármegyében agrárszakmát tanuló diák is köthet szakképzési munkaszerződést egy más vármegyében regisztrált duális képzőhellyel. **A 2022-es évben a vármegye vállalkozásaiban duális agrárszakképzésben résztvevő tanulók száma összesen 338 fő volt**, a tanulók száma és aránya a duális képzés formája szerint a következőképpen alakult: együttműködési megállapodással 24 tanuló (7,1%), tanuló szerződéssel 160 fő, (47,3%) szakképzési munkaszerződéssel pedig 154 tanuló (45,6%) vett részt duális képzésben.

4. ábra: **A tanulószervezők együttműködési megállapodások és szakképzési munkaszerződések száma és aránya a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokban Békés vármegyében, 2022**

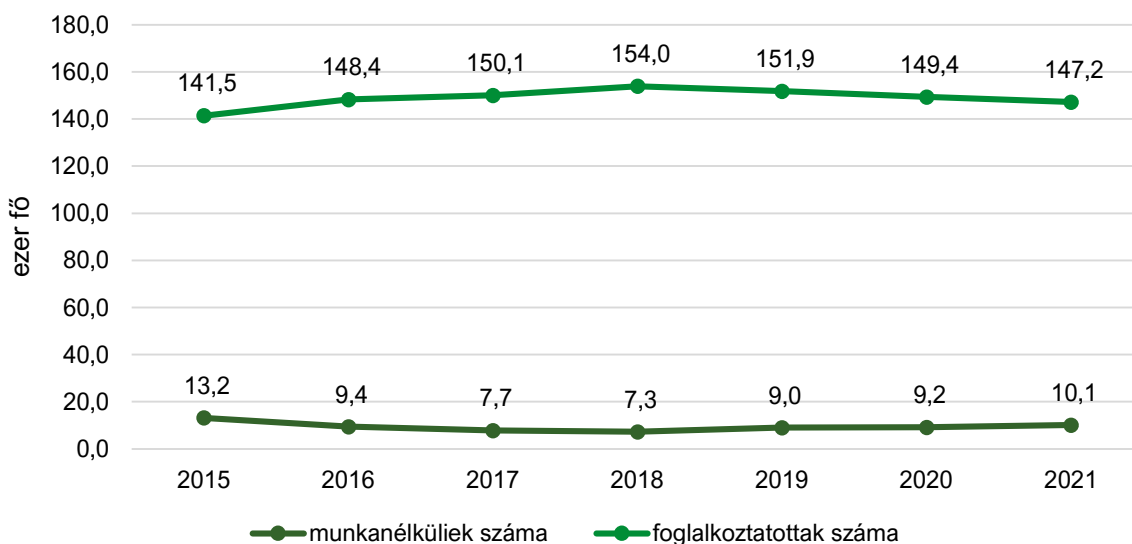

Megjegyzés: A vármegye vállalkozásaiban duális agrárszakképzésben tanulók másik vármegye szakképzést folytató intézményeiben is tanulhatnak
 Forrás: NAK és NSZFH adatok alapján, AKI

2.3. Gazdasági aktivitás

Békés vármegyében az országos tendenciát követve 2018-ig folyamatosan növekedett a foglalkoztatotti létszám és ezzel párhuzamosan csökkent a munkanélküliek száma, 2019-ben viszont már megindult a kedvezőtlen, csökkenő tendencia. Részben az évtizedes konjunktúra vége, részben a koronavírus járvány következményeként 2020-ban már mintegy 4,6 ezer fővel kevesebbet foglalkoztattak a vármegyében, mint 2018-ban, a munkanélküliek száma pedig közel 2000 fővel nőtt. 2021-ben tovább csökkent a foglalkoztatottak száma több, mint 2 ezer fővel lett kevesebb az aktív munkavállaló száma, míg a munkanélküliek száma már meghaladta a 10 000 főt (5. ábra).

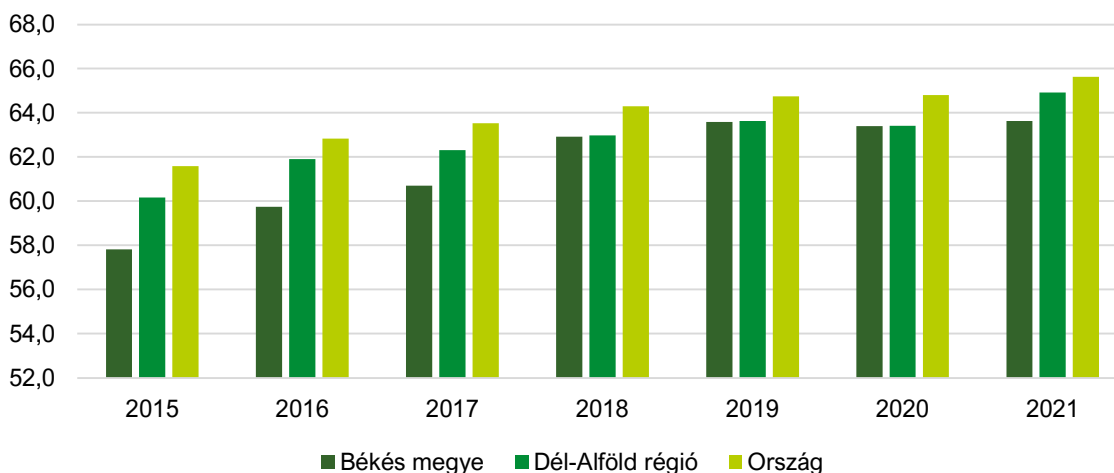
5. ábra: **A munkanélküliek és foglalkoztatottak száma Békés vármegyében 2015-2021**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az aktivitási ráta alakulása Békés vármegyében 2018 és 2021 között felzárkózott a Dél-Alföldi régió arányához, ám a 2021-es évben mind a regionális szinttől (1,3%), mind az országostól (2,0%) elmaradt. (6. ábra).

6. ábra: **Az aktivitási ráta alakulása 2015-2021 között, %**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

2.4. Munkaerőpiaci helyzet az élelmiszergazdaságban

Békés vármegyében működő élelmiszergazdasági és erdészeti társas vállalkozások összesen átlagosan 7993 főt foglalkoztattak 2021-ben (5. táblázat). Legtöbb alkalmazott a mezőgazdaságban dolgozik (3155 fő), azon belül pedig a húsipari foglalkoztatás emelhető ki. (5. táblázat)

5. táblázat: **Alkalmazottak száma az élelmiszergazdaság ágazataiban, 2021**

Ágazat	Alkalmazottak	
	száma (fő)	aránya (%)
Egyéb élelmiszer gyártása	147	1,8
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás	78	1,0
Halfeldolgozás	0	0,0
Húsipar	2317	29,0
Italgyártás	120	1,5
Malomipari termékek gyártása	28	0,4
Növényi, állati olaj gyártása	0	0,0
Pékáru, tésztafélék gyártása	298	3,7
Takarmány gyártása	161	2,0
Tejfeldolgozás	6	0,1
Élelmiszeripar összesen	3155	39,5
Mezőgazdaság a halászat, vadászat, erdőgazdálkodás nélkül	4697	58,8
Erdészet és vadászat	13	0,2
Halászat	128	1,6
Élelmiszergazdaság és erdészet	7993	100,0

Megjegyzés: Az adatok a társas vállalkozások átlagos statisztikai állományi létszámára vonatkoznak.
Forrás: NAV társas vállalkozásokra vonatkozó adatai (2021) alapján, AKI

A mezőgazdaság jelentőségével párhuzamosan az ágazatban jelentkező munkaerőhiány is számos területen megjelenik. Az agrár- és élelmiszeripari ágazat egyes szakmaiban fennálló

munkaerőhiányról egyrészt a 21/2019. (II. 25.) Kormányrendelet – amelynek 5. melléklete felsorolja a vármegyékben fennálló 2019/2020-as tanévre meghatározott hiányszakképesítéseket² – másrészt az MMPP 2020-as felmérése nyújt információt.

A 2019/2020-as tanévre az agrár- és élelmiszeripari hiányszakképesítések a következők voltak a vármegyében:

- **Mezőgazdasági gépész**
- **Húsipari termékgyártó**
- **Pék-cukrász**
- **Gazda**

A 2021. évre vonatkozó MMPP felmérésben megkérdezett vállalkozások nyilatkoztak a tartósan betöltetlen üres álláshelyeikről. **A legnagyobb hiány mezőgazdasági gép karbantartó és javító, a pék és édesipari termékgyártó, valamint mezőgazdasági gépkezelő pozícióban mutatkozik a vármegyében**, de állattenyésztők és növényorvosok iránt is tartós kereslet figyelhető meg (7. ábra).

7. ábra: **Tartósan betöltetlen agrár- és élelmiszeripari álláshelyek Békés vármegyében, 2021-ben**

Megjegyzés: A fordított piramis az egyes foglalkozásokban a betöltetlen álláshelyek csökkenő számát jelzi a felmérésben. A vármegyei szinten mért alacsony mintaszámból kifolyólag a felmérésben közölt értékek közlésétől eltekintünk.

Forrás: GVI MMPP 2021. adatbázis alapján, AKI

3. Iskolai helyzetkép

3.1. Általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma

Békés vármegyében összesen 137 általános iskolába 22 363 tanuló járt 2020-ban. Egy iskolában átlagosan 163 diák tanult. A legtöbb, összesen 23 általános iskola a Békéscsabai járásban található, 5342 diákkal, itt a legnagyobb az egy iskolára jutó diáklétszám (232 fő). Ezzel szemben a Sarkadi járásban mindössze 9 általános iskola működik 1293 tanulóval. (6. táblázat).

6. táblázat: **Az általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma Békés vármegye járaisaiban, 2020**

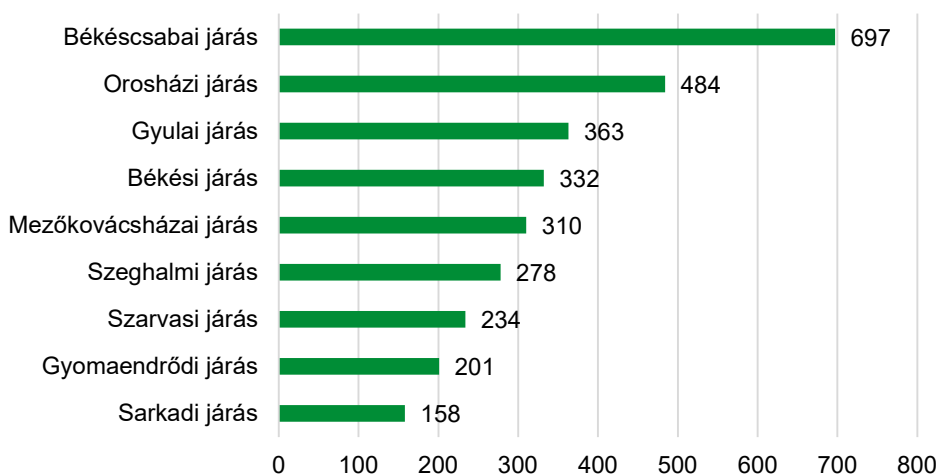
² A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítések a 2019/2020. tanévben

Területi egység neve	Általános iskolai feladatellátási helyek		Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban, 2020		Átlagos tanulói létszám
	száma	aránya a vármegyében	száma	aránya a vármegyében	
Békési járás	16	11,7	2404	10,7	150
Békéscsabai járás	23	16,8	5342	23,9	232
Gyomaendrődi járás	11	8,0	1425	6,4	130
Gyulai járás	19	13,9	2837	12,7	149
Mezőkovácsházai járás	20	14,6	2211	9,9	111
Orosházi járás	16	11,7	3289	14,7	206
Sarkadi járás	9	6,6	1293	5,8	144
Szarvasi járás	10	7,3	1646	7,4	165
Szeghalmi járás	13	9,5	1916	8,6	147
Békés vármegye	137	100,0	22363	100,0	163

Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

A 2020. évben összesen 3057 tanuló fejezte be eredményesen a 8. évfolyamot. Közülük **legtöbben (697-en) a Békéscsabai járásban végeztek**, de majdnem 500 fő volt az Orosházi járásban végzett általános iskolások száma is. A Sarkadi járás iskoláiból került ki a legkevesebb nyolcadikos, összesen 158 fő (8. ábra).

8. ábra: **A 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma a nappali oktatásban Békés vármegye járásában, 2020, fő**

Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

3.2. Középiskolák és a középiskolai tanulók száma

Békés vármegyében összesen 95 középiskola működött 2020-ban. Ebből a legtöbb, 37 feladatellátási hely gimnáziumként üzemel, de 30 szakgimnázium és technikum, 18 szakképző iskola és 10 szakiskola is található a vármegyében. A középiskolák és ezzel együtt a középiskolai tanulók száma kiemelkedő a Békéscsabai járásban (7. táblázat).

7. táblázat: **Középiskolai feladatellátási helyek száma Békés vármegye járásában, 2020**

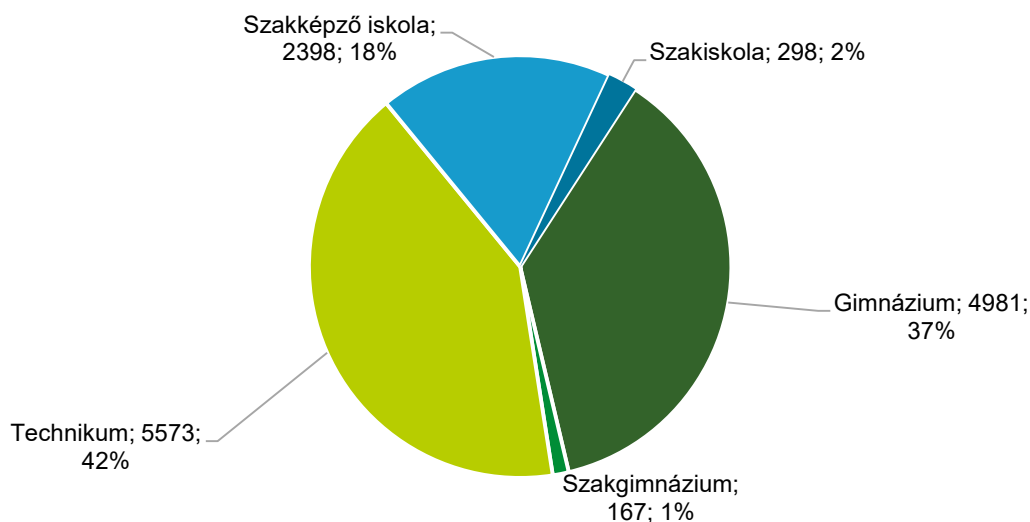
Területi egység	Gimnázium	Szakgimnázium	Technikum	Szakképző iskola	Szakiskola	Összes középiskola	Összes középiskolai tanuló
-----------------	-----------	---------------	-----------	------------------	------------	--------------------	----------------------------

	száma						aránya a vármegyében, %	száma (fő)	aránya a vármegyében (%)
Békési járás	4	0	2	2	2	10	10,5	869	6,5
Békéscsabai járás	9	3	13	3	2	30	31,6	6 639	49,5
Gyomaendrődi járás	2	0	2	2	0	6	6,3	490	3,7
Gyulai járás	4	0	3	6	2	15	15,8	1 793	13,4
Mezőkovácsházai járás	3	0	2	1	2	8	8,4	562	4,2
Orosházi járás	5	0	1	1	2	9	9,5	1 521	11,3
Sarkadi járás	3	0	1	1	0	5	5,3	221	1,6
Szarvasi járás	4	1	1	1	0	7	7,4	787	5,9
Szeghalmi járás	3	0	1	1	0	5	5,3	535	4,0
Békés vármegye	37	4	26	18	10	95	100,0	13 417	100,0

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

A középiskolai nappali tanulók száma összesen 13 417 fő volt 2020-ben Békés vármegyében. A diákok 79,8 százaléka érettségít adó gimnáziumi, szakgimnáziumi vagy technikai oktatásban részesül. Ez az arány kismértékben elmarad az országos (84,9%-os) és a régiós (83%-os) arányoktól. Szakképző iskolába a középiskolások 17,9 százaléka járt 2020-ben, a szakiskolai tanulók pedig mindössze 2,2 százalékot tesznek ki (9. ábra).

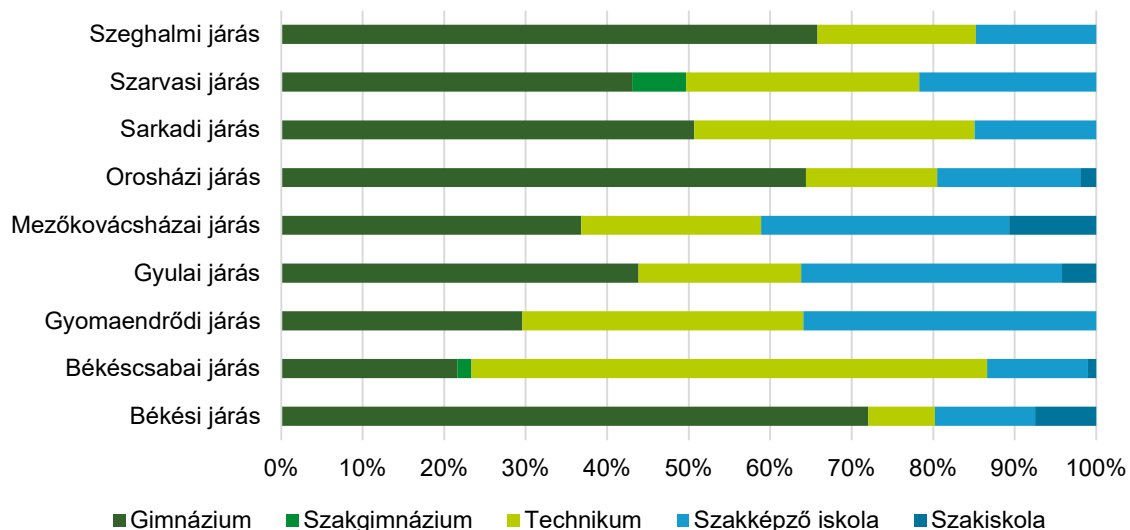
9. ábra: **A középiskolai nappali tanulók száma és aránya iskolatípus szerint Békés vármegyében, 2020**

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

A 10. ábra a középiskolai nappali tanulók arányát szemlélteti a vármegye járásaiban iskola típusok szerint. A Szeghalmi, a Sarkadi, az Orosházi és a Békési járásokban magas a gimnazisták aránya, míg a Békéscsabai és Gyomaendrődi járásokban a technikai tanulók és szakközépiskolások aránya meghatározó.

10. ábra: **Középiskolai nappali tanulók aránya iskolatípus szerint Békés vármegye járásaiban, 2020**

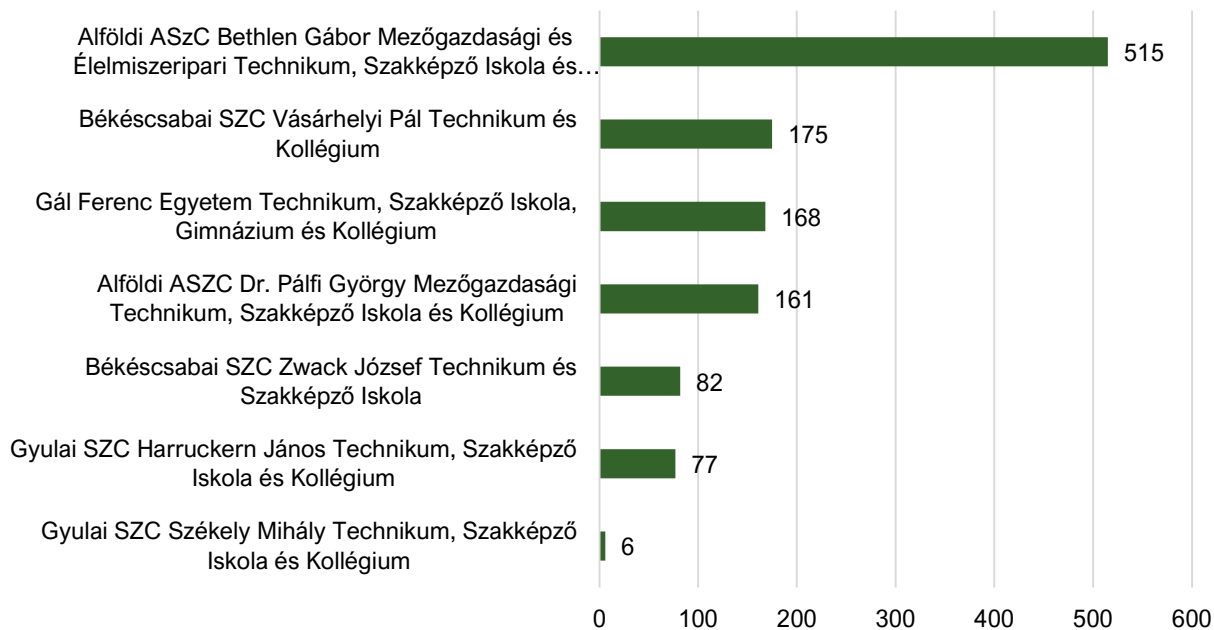
Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

4. Agrárszakképzési helyzetkép

4.1. Agrárszakképzést folytató intézmények és a tanulók

Békés vármegyében az Alföldi ASzC 2 intézményében és 5 agrárszakképzést is folytató szakképző intézményben (lásd 1. számú melléklet) folyik agrárszakképzés. 2022 októberében a 7 iskolában 7 szakmaterületen összesen 13 szakma elnevezés alatt 1465-en tanultak, ami az országos tanulólétszám 6,9 százaléka, a vármegyék közül Békés a 6. helyen áll az agrárszakmákat tanulók létszámát tekintve. A legnagyobb tanulólétszámú iskola az Alföldi ASzC Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium. Ebbe az intézménybe jár a vármegyében agrárszakképzésben tanulók több mint egyharmada (35,2%-a) (11. ábra).

11. ábra: **Agrárszakmát tanulók létszáma Békés vármegye agrárszakképző és agrárszakképzést is folytató intézményeiben, 2022 október**

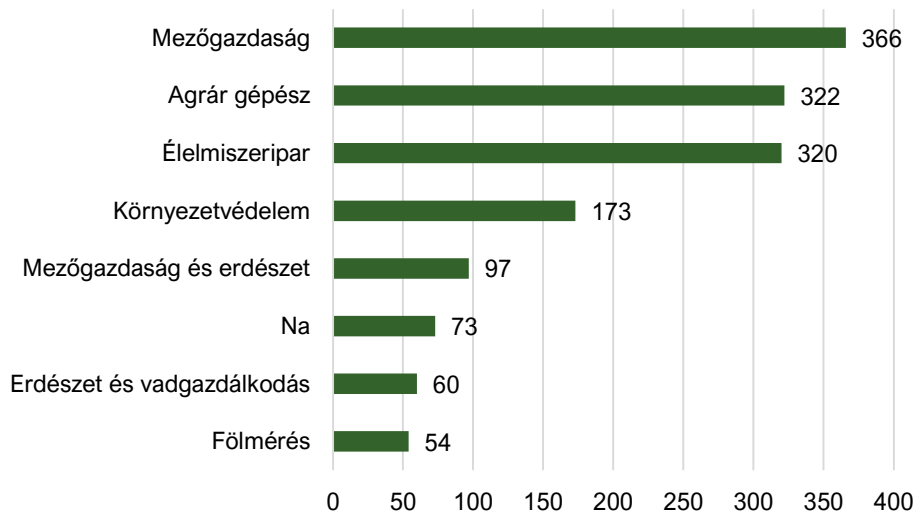

Forrás: NSZFH adatok alapján, AKI

4.2. Az agrárszakképzésben tanulók

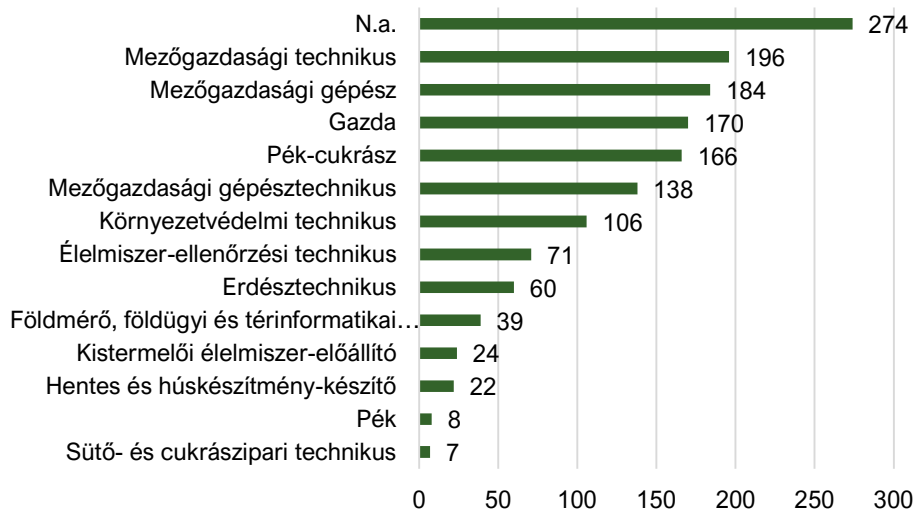
A vármegyében a **tanulói létszámot tekintve a legnépszerűbbek a mezőgazdaság és az agrár gépész szakmaterülethez tartozó szakmák**, azokon belül is a mezőgazdasági technikus és mezőgazdasági gépész szakmákban tanul a legtöbb diák (12. és 13. ábra). Az élelmiszeripar ágazaton belül a pék-cukrász szakma a legnépszerűbb.

12. ábra: **Az agrárszakképzésben tanulók száma szakmaterületek szerint Békés vármegyében (2022 október)**

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

13. ábra: **Az agrárszakképzésben tanulók száma szakmák szerint Békés vármegyében (2022 október)**

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

Békés vármegye szakképző intézményeiben az agrárszakmát tanulóknak összességében mintegy 11 százaléka, 159 tanuló vett részt 2022-ben szakképzési munkaszerződéssel duális képzésben. Az agrárgépész szakmaterület tanulói vettek részt a duális képzésben a legtöbben, összesen 80 fő, valamint köztük figyelhető meg a legmagasabb arány is, közel minden negyedik agrárgépész tanuló részt vett duális képzésben. Az élelmiszeripari tanulók 11,6 százaléka, 37 fő kötött szakképzési munkaszerződést. A többi szakmaterületen (környezetvédelem, erdészet és vadgazdálkodás, földmérés) tanulók közül senki nem vett részt duális képzésben szakképzési munkaszerződéssel 2022-ben (8. táblázat).

8. táblázat: **Az agrárszakképzésben tanulók száma és a szakképzési munkaszerződéssel duális szakképzésben résztvevők aránya szakmaterületek szerint Békés vármegyében, 2022**

Szakmaterület	Agrárszakképzésben tanulók száma	Duális képzésben résztvevő tanulók*	
		száma	aránya, %
Mezőgazdaság	366	42	11,5
Agrár gépész	322	80	24,8
Élelmiszeripar	320	37	11,6
Környezetvédelem	173	0	0,0
Mezőgazdaság és erdészet	97	0	0,0
Erdészet és vadgazdálkodás	60	0	0,0
Földmérés	54	0	0,0
Összes	1465	159	10,9

*szakképzési munkaszerződéssel
 Forrás: NSZFH SZIR adatok alapján, AKI

Mellékletek

1. melléklet: Békés vármegye agrárszakképzést folytató intézményeinek főbb adatai, 2022

Intézmény név	Település	Szakmaterület*	Szakma	Tanuló-lét-szám
Alföldi ASzC Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Gyomaendrőd	Élelmiszeripar	Élelmiszer-ellenőrzési technikus	55
			Kistermelői élelmiszer-előállító	24
			Pék-cukrász	76
		Erdészet és vadgazdálkodás	Erdésztechnikus	49
		Környezetvédelem	Környezetvédelmi technikus	83
		Mezőgazdaság	Gazda	70
			Mezőgazdasági technikus	108
N.a.	N.a.	50		
Alföldi ASzC Dr. Pálfi György Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Kétegyháza	Agrár gépész	Mezőgazdasági gépész	60
			Mezőgazdasági gépésztechnikus	52
		Mezőgazdaság	Gazda	26
		N. a.	N.a.	23
Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium	Békéscsaba	Földmérés	N.a.	15
			Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus	39
		Környezetvédelem	N.a.	67
			Környezetvédelmi technikus	23
		Mezőgazdaság és erdészet	N.a.	31
Békéscsabai SZC Zwack József Technikum és Szakképző Iskola	Békéscsaba	Élelmiszeripar	Élelmiszer-ellenőrzési technikus	16
			Pék	8
			Pék-cukrász	51
		Sütő- és cukrászipari technikus	7	
		Agrár gépész	Mezőgazdasági gépész	27
Mezőgazdasági gépésztechnikus	28			
Gál Ferenc Egyetem Technikum, Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium	Békés	Erdészet és vadgazdálkodás	Erdésztechnikus	11
		Mezőgazdaság	Gazda	4
			Mezőgazdasági technikus	32
		Mezőgazdaság és	N.a.	66

Intézmény név	Település	Szakmaterület*	Szakma	Tanuló-létszám
		erdészet		
Gyulai SZC Harruckern János Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Gyula	Élelmiszeripar	N.a.	22
			Hentes és húskészítmény-készítő	22
			Pék-cukrász	33
Gyulai SZC Székely Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Szarvas	Élelmiszeripar	Pék-cukrász	6
Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Mezőhegyes	Agrár gépész	Mezőgazdasági gépész	97
			Mezőgazdasági gépésztechnikus	58
		Mezőgazdaság	Gazda	70
			Mezőgazdasági technikus	56
Összesen				1465

Forrás: NSZFH SZIR adatbázis (2022) alapján, AKI